

Kmečka trgovina

V izvozu kmečkih pridelkov smo zaostali

Naša izvozna trgovina se napram lanskoletni nahaja v zaostanku. Sedaj je trgovinsko ministrstvo objavilo podatke izvoza v juniju, pa je iz njih razvidno, da smo letos tudi v tem mesecu mnogo manj izvozili kakor junija 1937. Vzrok nazadovanja je predvsem v manjšem izvozu kmetijskih pridelkov. Pšenice letos junija nismo skoraj nič izvozili, padel je izvoz koruze, zelo je nazadoval izvoz živine, svinj, zlasti pa izvoz lesa. V letošnjem prvem polletju smo izvozili za 433 milijonov dinarjev manj kakor lansko leto v istem času. Predvsem je ta zaostanek v izvozu zadel Slovenijo, saj sta naš glavni izvozni predmet — les in živina — letos v primeri z lanskim letom najbolj nazadovala. Sicer se kažejo sedaj znaki, da bomo v drugi polovici leta imeli bolj živahno izvozno sezono, pri kateri bomo soudeleženi tudi Slovenci, ker se merodajni krogi zelo trudijo, da se poveča zopet izvoz živine in lesa, povrhu bomo pa veliko skupili tudi za naša jabolka.

Izvoz pšenice

V avgustu prične Prizad z izvozom pšenice, in sicer v klirinške države. Najprej bo Prizad izvažal v Nemčijo, dokler ne bo izčrpan kontingent 5000 vagonov, ki nam ga je Nemčija zaenkrat podelila. Do sedaj je nakupil Prizad 500 vagonov nove pšenice. Dovoz pšenice na trg je še slab. Prizad nakupuje sedaj pšenico po 144 din za 100 kg.

Izvoz živine v Italijo

S 1. julijem je izvoz naše živine v Italijo popolnoma prenehal, in sicer zaradi tega, ker so že izkoriščeni kontingenti, ki so bili določeni za šest mesecev na konferenci 12. januarja. Sedaj se vodi razgovori za odobritev naknadnih kontingentov, odnosno provizoričnih kontingentov, ki bi bili v veljavi do sestanka stalnega gospodarskega odbora, ki bo oktobra 1938. Italija sama ne dela težav glede kontingentov, ampak so zapreke na naši strani, ker obstoji želja omejiti naš izvoz v Italijo. To vprašanje pa bo v najkrajšem času rešeno, tako da bodo izvozniki mogli že v začetku avgusta zopet pričeti z izvozom. Italijanske oblasti so po trgovinskem ministrstvu povabile Zavod za pospeševanje zunanje trgovine na pogajanja zaradi izvoza naše živine v Italijo. Kolikor je znano, stoji italijanske oblasti na stališču, da bi se sistem italijanskega uvoza živine iz naše države uredil slično kot so rešili Italijani to vprašanje z Mažarsko. Mažarska namreč vso svojo živino, določeno za Italijo, izvažajo na Reko, kjer jo prevzame za to pooblaščen italijanska oblast. Ta oblast jo tam tudi steha in določa ceno, nato pa prepušča živino italijanskim trgovcem. Ta način uvoza živine iz Mažarske v Italijo pa Mažarom ni ugajal in bodo prihodnji teden ustavili izvoz v Italijo. Mažari se tudi pritožujejo zaradi svojevoljnega ocenjevanja njihove živine s strani Italije. Kar za Mažare ni dobro, ne bi bilo dobro tudi za nas in bo treba gledati, da ne nasedemo zahtevam Italijanov.

Živina

Prodaja na čez

Še vedno se dogaja, da ljudje nasedajo raznim prekupčevalcem s tem, da živino prodajajo brez tehtanja na čez. Tako sem pred kratkim, vozeč se s kolesom po Slov. goricah, srečal kmetiča, ki je gnal lepo rejeno telico proti mestu. Takoj sem uganil, da jo je prodal, kajti zraven je korakal mož, ki je na prvi pogled po svoji zunanosti dal videz mešetarja. Vprašam kmeta: »No, koliko ste pa dobili za telico?« Pa reče: »Prodal sem čez za 1300 din.« Čeprav nisem več v presoji živine po teži na oko, sem vendar takoj presodil, da je bil kmet opeharjen za okrog 700 din, če ne še za več, kajti lepo rejena telica je pri primerjavi cen živine v zadnji številki »Slov. gospodarja« bila vsekakor vredna okrog 2000 din. Kaj pravite na to? Ali si ni teh 700 din bolj zaslužil kmet, ki je telico dve leti redil in izpital, kot pa mešetar, ki je v ta namen govoril kvečjemu pol ure, da je kmeta pretental? Kdor ima živino za prodajo, naj jo raje da poprej stehati, da se bo pozneje znal za ceno držati in ne bo nasedel prvemu, ki zna dobro govoriti. Pa tudi v »Slov. gospodarju« najdete vsak teden tozadevna poročila o cenah živine. — T. Dok.

Živinske cene

Na zadnjih sejnih je bilo trgovanje zelo mlačno. Tudi cene so prav takšne. Položaj je bil sledeč:

Maribor: debeli voli 4.25—5 din, poldebili 3.50 do 4.50 din, plemenski 4.25—5.50 din, bikli za klanje 3.50—4.50 din, klavne krave debele 3.75 do 4.50, plemenske 3.75—4.25, klobasarice 2.50 do 3 din, molzne 4—5 din, breje 3.50—4.25, mlada živina 4—5 din, teleta 4.50—6 din za 1 kg žive teže. — **Ptuj:** voli 4.25—5 din, krave 2.50—4.25 din, bikli 3.75—4.50 din, junči 3—4 din, telice 4—5 din. — **Kranj:** voli 6.25 din, 5.75 in 5.50 din, telice 6.25, 6 in 5.50 din, krave 5 in 4.50 din, teleta 8 in 7 din. — **Ljubljana:** voli 4—6 din, krave 2.25 do 5.50 din, teleta 6.50—7.50 din.

Trgovina s svinjami

Na mariborskem sejmu so se prodajali mladi prašiči 5—6 tednov stari po 80—100 din, 6—9 tednov 110—145 din, 3—4 mesece 160—220 din, 5—7 mesecev 280—400 din, 8—10 mesecev 440—550 din, eno leto stari 710—820 din; 1 kg žive teže 6.50—8 din, 1 kg mrtve teže 8.50—11.25 din. — **V Ptuj:** so pršutarji po 6.75—7.25 din, plemenske svinje 6—6.75 din, 6—12 tednov stari prašiči 90—160 din za glavo. — **V Ljubljani:** se prodajajo špeharji po 10, pršutarji po 9 din za 1 kg žive teže, mladi prašiči 6—12 tednov stari 120 do 200 din za glavo. — **Na Dolenjskem:** so mladi pujski od 80 do 230 din za komad. — **V Kranju:** se prodajajo špeharji po 10, pršutarji po 9 din za 1 kg žive teže, mladi prašiči 7—8 tednov stari pa po 150—250 din za komad. — **Na Hrvaškem:** (sejem v Križevcih) se prodajajo pršutarji po 7.50 do 7.75 din, špeharji po 8.50 din, mlade plemenske svinje 10—11 din za 1 kg žive teže, mladi prašiči (odrojki) 40—120 din za glavo. Cene so se na Hrvaškem nekoliko dvignile.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Spor radi prevzema posestva med sinom in umobolno vdovo. Testament proti dedni pogodbi.
2. I. Vaš oče je svojačeno s notarsko ženitno in dedno pogodbo določil svoji ženi — Vaši materi prevzemno pravico do posestva po njegovi smrti. Ker je Vaša mati pozneje obolela na umu in bila popolnoma preklcana, je oče napravil testament in Vas določil za glavnega dediča in prevzemnika njegove zapuščine. — Okoliost, da je mati bila popolnoma preklcana, še ne opravičuje enostranske spremembe določb dedne pogodbe. Oče je smel upravičeno razpolagati le z eno četrtino svoje zapuščine. Ker pa je mati vdova še vedno umobolna in se njen skrbnik strinja s tem, da posestvo, odnosno zapuščino prevzamete Vi kot najstarejši sin, je zelo verjetno, da bo skrbstveno sodišče to odobrilo. — Skrbstveno sodišče bo sigurno gledalo na to, da vdova ne bo vztrajala pri zahtevi prekomernega prevzitka, marveč le primerne. — Cenitev zapuščine je, ker so med dediči tudi mladoletniki in preklcana, predpisana po zakonu in se ne sme opustiti. Notarji so sicer zoper to, da bi cenitev opravljalo sodišče, vendar pa sodišče v ozirah vrednih primerih cenitev tudi sama opravlja, in smete pričakovati, da bo Vašemu zadevnemu predlogu ugodeno. — Stvari, katere Vam je pokojnik še za časa svojega življenja izročil v last, Vam ne sme nihče odvzeti. Dvomimo, da bi imel kdo močnejšo pravico do njih ali da bi bil dan kak spodobni razlog; vsekakor bi moral eventualni upravičenec nastopiti s tožbo. — Zoper hujšakače Vaše matere najbrž sodno postopanje ne bi bilo na mestu; vsekakor iz gole besede »hujšakače« ne moremo presoditi, ali gre za kako kleveto ali morda dejanje, ki bi utemeljevalo eventualno odškodninsko tožbo. — Stroške, katere ste imeli »pri posestvu« za časa očetove bolezni, lahko zahtevate povrnjene od ležeče zapuščine; plačilo za opravljena dela pa le, ako ste jih opravljali v pričakovanju poslednjevoljne naklonitve, odnosno prevzema posestva in do tega ne bi prišlo.

Podčastniške šole. Jože L. Podčastniških šol imamo več, in sicer za pešadijo, topništvo, konjenico, inženjerstvo, mornarico, zrakoplovstvo, nadalje mašinsko šolo mornarice in obrtno šolo pri vojnotehničnem zavodu. Sprejem se vrši le po predhodnih natečajih, ki se objavljajo v Službenem vojnem listu, pa tudi v dnevnem časopisu ter so na vpogled pri okrajnih načelnstvih in pri večjih občinah. Baš sedaj so razpisani natečaji za sprejem za mornariško strokovno podčastniško šolo v Šibeniku, v topniško podčastni-

Surove kože in ovčja volna

Goveje surove kože so po 8—9 din, telečje po 11 in svinjske po 6 din za 1 kg. — Neoprana ovčja volna se prodaja po 24 do 26 din, oprana pa po 32—36 din za 1 kg.

Odgovor na vprašanje

Jemanje mleka teletu. A. P. gorica. Radi bi že od vsega početka jemali teletu mleko, da ga daste otrokom. Niste nam pa povedali, ali nameravate imeti tele za plemo ali ga pa nameravate prodati mesarju. Teletu za mesarja že lahko v drugem tednu odvzamete polovico mleka. Da boste to mogli izvesti, morate tele najprej naučiti mleko piti. Ko tele enkrat mleko pije, kravo popolnoma izmolzite, polovico mleka vzamete za otroke, ostalo polovico pa zmešajte s koruznim zdrobom, katerega predhodno prekuhajte z malim dodatkom vode. Ker odvzamete teletu dnevno približno okrog 6 l mleka, morate to mleko nadomestiti s približno 1 kg koruznega šrota. Ječmenovega šrota pa morate vzeti nekoliko več. Teletom za plemo pa pred tretjim tednom ne smemo jemati mleka. Pozneje mu jemljemo po prej opisanem načinu. Namesto koruznega zdroba jemljemo ovsen zdrob ali pa pšenične otrobe. Dajati jih moramo nekoliko več kot pa koruznega zdroba. Zraven tega je teletu dobro dati okrog četrt kilograma lanenega semena, zdrobljenega v preostalo mleko, na dan. Omenjeno količino dodatnih krmil veljajo za en dan. Razdelite si jih sami po dnevnih porcijah med preostalo mleko. Od devetega tedna starosti naprej lahko teletu jemljete vedno več mleka, katerega nadomestite z omenjenimi dodatnimi krmili, dokler ga popolnoma ne odstavite.

ško šolo v Čupriji, v pomorsko zrakoplovno podčastniško šolo v Divuljah in v zrakoplovno podčastniško šolo v Novem Sadu. Rok za prošnje poteče 1. septembra, le za topniško šolo 10. septembra; vložiti jih je za topniško in pomorsko zrakoplovno šolo potom pristojnega vojnega okrožja, za ostali dve na poveljnika šole. V topniško šolo se sprejemajo gojenci, rojeni med 1. januarjem 1917 in 31. decembrom 1920, v ostale šole letniki 1918, 1919 in 1920. Šolske izobrazbe zadoščajo štirje razredi ljudske šole z najmanj dobrim uspehom, za zrakoplovno šolo v Novem Sadu po možnosti tudi izučenje obrti (mehaničarske, električarske, mizararske ali ključavničarske), za pomorsko zrakoplovno pa mora imeti gojenec že najmanj dve leti »obrti« (obrtne uka). Prošnji je treba priložiti dokaz o dobrem vladanju in da prosilec ni v sodni preiskavi, niti ni bil sodnijsko kaznovan, ter dovoljenje staršev ali varuha za vstop v šolo ter da bo gojenec smel po dovršeni šoli služiti dvainpolkrat toliko časa pri vojakih, kolikor je trajalo učenje.

Pomorska trgovska akademija v Dubrovniku. Janez G. v G. R. Sprejem v to šolo se vrši pod sledečimi pogoji: 1. dovršiti ste morali najmanj štiri razrede gimnazije, realke ali realne gimnazije z nižjim tečajnim izpitom ali meščansko šolo z završnim izpitom; 2. biti morate telesno zdrav, imeti dober vid in sluh ter razpoznavati barve; 3. ne smete biti starejši od 18 let; 4. biti morate naš državljan. — Sprejemnega izpita Vam ni treba polagati. Vpisovanje se vrši 6., 7. in 8. septembra. Internata ni, marveč si morajo učenci sami oskrbeti s prehrano in hrano pri zasebnikih, kar stane 700—1000 din mesečno. — Z odgovorom smo se zakasnil, ker smo sami morali ponovno prositi za podatke.

Pogozditev travnika ob meji. Franc K. v Z. Ste lastnik ozkega kosa travnika v strmini, ki je po jarku ločen od sosedovega enako strmega travnika. Sosed je sedaj ta svoj travnik s smrekami pogozdil prav do jarka, tako, da bo čez par let, ko smreke dorastejo, Vaš travnik uničen. Vprašate, ali ima sosed pravico travnik pogozditi prav do meje, ali pa velja predpis, da sme nasaditi smreke le v razdalji najmanj 25 metrov od sosednjega zemljišča. — Žal ni predpisa, temveč katerega bi mogli Vi v primeru, kot je opisani, prepovedati sosedu pogozditev travnika do meje. Ako bi tekla ob meji cesta, potem bi del dreves morala biti oddaljena najmanj 4 m od skrajnega roba ceste. Po občem državljanskem zakonu le vejevje ne sme segati v Vaš zračni prostor in tudi korenine ne v Vašo zemljo; sence se pa žal ne morete ubraniti.